

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ

29-35-69, 628-37-04

21-07-57, 628-90-17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR.PT.24

00-503 W A R S Z A W A

TELEFAX: 29-40-89

BS/85/69/93

**SPOSÓB GOSPODAROWANIA PIENIĘDZMI
W POLSKICH RODZINACH**

Komunikat z badań

Warszawa, czerwiec 1993 r.

UWAGA: Przedruk materiałów CBOS w całości lub w części oraz wykorzystanie danych empirycznych jest dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

◆ Co czwarty badany przyznał, że ma kłopoty z opłatami za mieszkanie, gaz i elektryczność, ale tylko 9% respondentów uznało, że żyją bardzo biednie, nie starcza im pieniędzy nawet na podstawowe potrzeby.

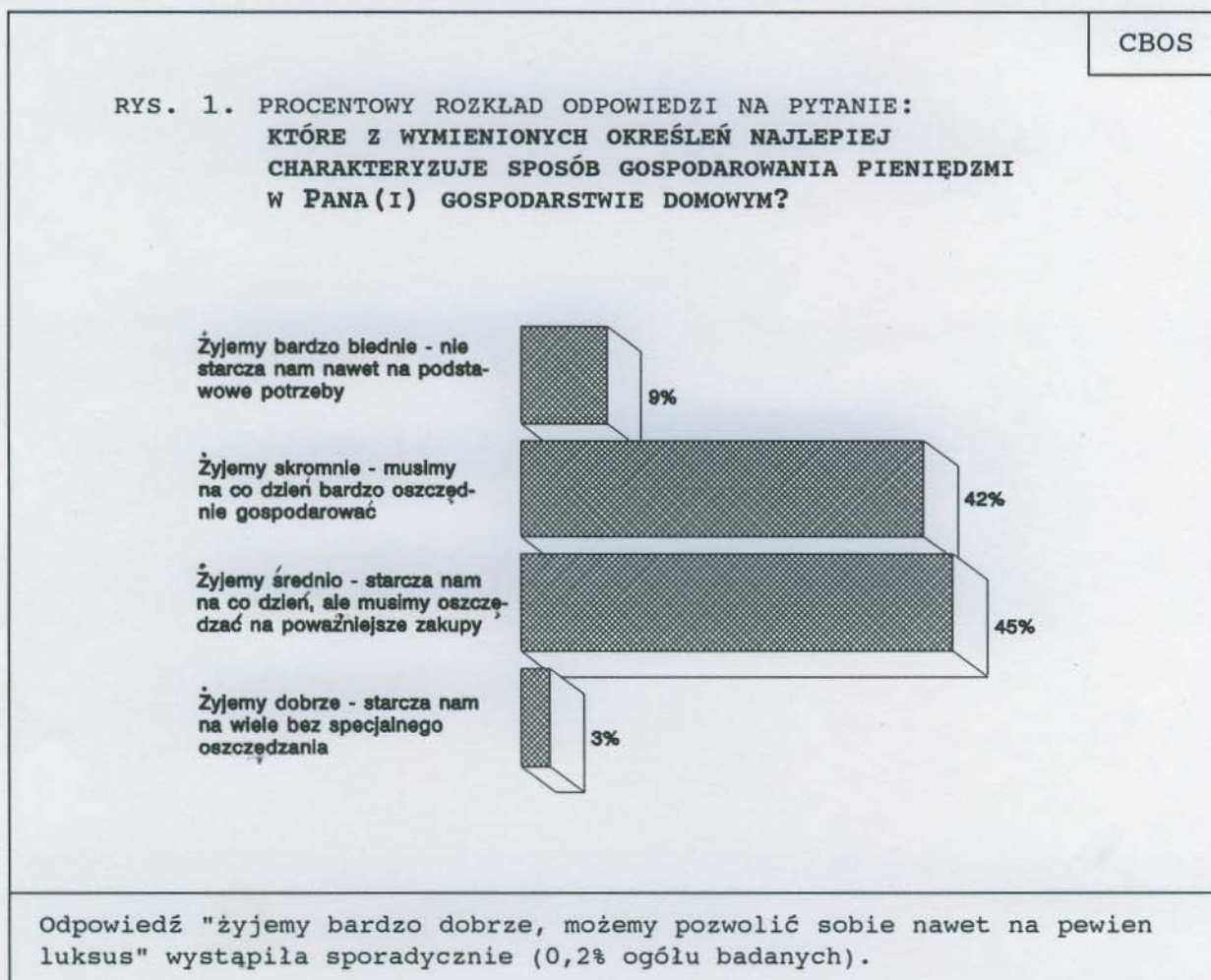
◆ W ciągu ostatniego roku zwiększył się odsetek respondentów, którzy nie posiadają oszczędności, zmniejszył zaś tych, którym odłożone kwoty pozwalają na życie na nie zmienionym poziomie pół roku i dłużej.

◆ Najczęściej stosowanym przez ankietowanych sposobem radzenia sobie z niedostatkiem finansowym jest ograniczenie wydatków, przede wszystkim na żywność i ubranie.

W maju przez kraj przelala się fala strajków i protestów. Można zadać pytanie, czy były one wynikiem nagłego pogorszenia poziomu życia obywateli czy może wyrazem zniecierpliwienia i reakcją na zawiedzione nadzieje?

W majowym sondażu CBOS¹ chcieliśmy poznać społeczne oceny poziomu życia gospodarstw domowych, jak i określić, w jakim stopniu są one odbiciem rzeczywistej sytuacji materialnej polskich rodzin.

Respondenci zostali poproszeni o scharakteryzowanie materialnego poziomu życia w swojej rodzinie.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (35) przeprowadzono w dniach 14-17 maja 1993 r. na 1075-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju.

Blisko połowa badanych (45%) stwierdziła, że żyje średnio - wystarcza im pieniędzy na podstawowe potrzeby, ale aby dokonać jakiegoś poważniejszego zakupu, muszą oszczędzać. Niewiele mniejsza grupa (42%) określiła swoje warunki materialne jako skromne, co sprowadza się do bardzo oszczędnego gospodarowania pieniędzmi na co dzień.

Badani do 35 roku życia najczęściej (blisko 60% osób z tej grupy wiekowej) mówili, że żyje im się średnio, respondenci mający 45 lat i więcej swoją sytuację życiową najczęściej (50%) określali jako życie skromne².

Zróżnicowania ocen sytuacji materialnej ze względu na miejsce zamieszkania nie są duże, można jednak zaobserwować pewną tendencję. Gorzej niż pozostali badani postrzegają swoją sytuację materialną mieszkańcy wsi (12% respondentów stwierdziło, że żyje bardzo biednie, a 2% - że dobrze), lepiej - mieszkańcy dużych miast, powyżej 0,5 mln ludności (6% określiło swoją sytuację jako życie biedne, 6% - jako dobre).

Występują też pewne różnice w ocenach ze względu na region kraju. Respondenci z Polski południowo-wschodniej - regionu niedoinwestowanego - relatywnie lepiej oceniali swoją sytuację niż badani z północy kraju (w regionie południowo-wschodnim 6% badanych oceniło swoją sytuację jako życie biedne, a 48% - jako średnie; na północy - 16% powiedziało, że żyje biednie, 40% - że średnio).

Wykształcenie daje większe kwalifikacje, często lepiej płatną pracę, większe możliwości dorobienia, a tym samym przyczynia się do lepszej oceny własnych warunków materialnych. Tylko 3% badanych z wyższym wykształceniem oceniło, że żyje biednie, a wśród osób z wykształceniem podstawowym odsetek ten wynosi 13 punktów procentowych. Ludzie z podstawowym wykształceniem częściej mówili, że żyją skromnie (51%) niż że na średnim poziomie (35%), podczas gdy osoby z wyższym wykształceniem odwrotnie - 56% badanych z tej grupy określiło swoje warunki materialne jako średnie, a 24% jako skromne.

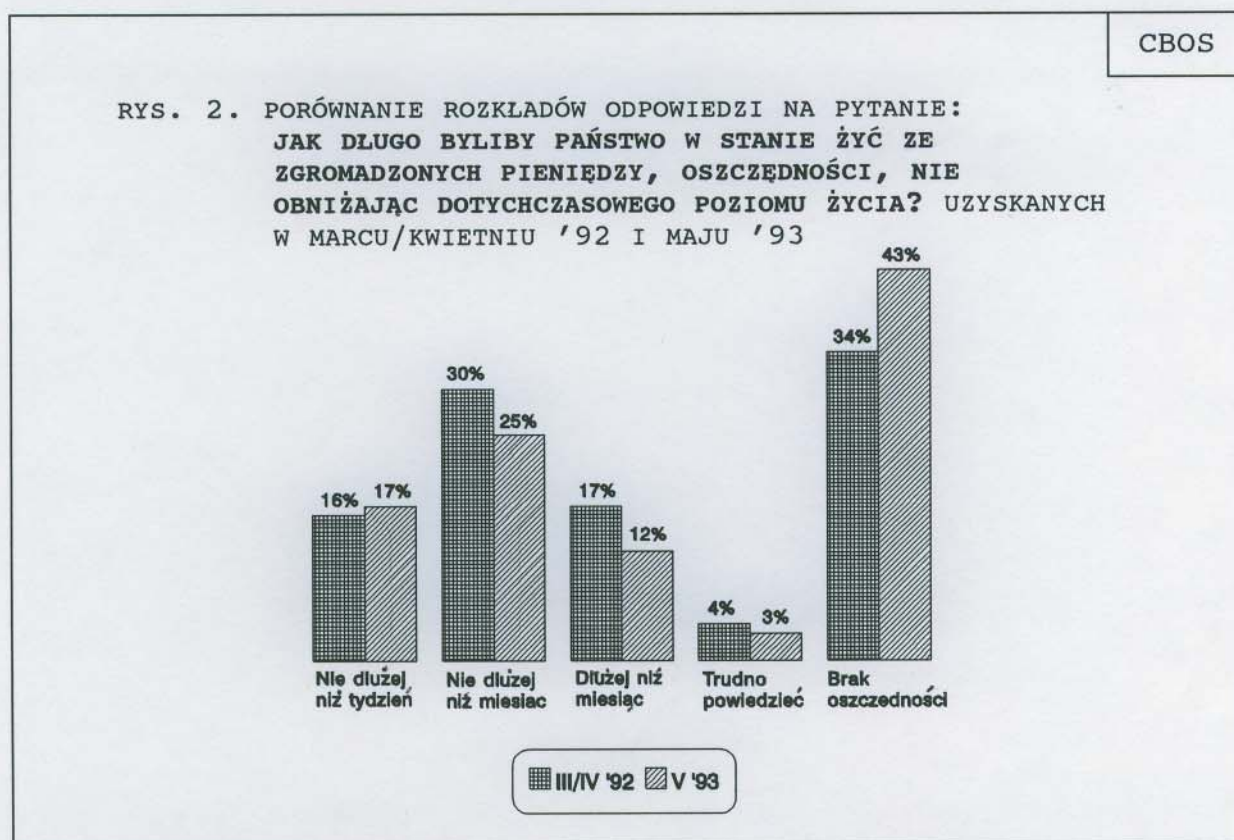
Nieźle oceniają swoje położenie materialne: inteligencja i kadra kierownicza oraz prywatni przedsiębiorcy - około 80% badanych z tych grup uważa, że żyje na co najmniej średnim poziomie. Emeryci i renciści najczęściej oceniali swoje życie jako skromne (51%) lub

² Zob. tabele aneksowe.

średnie (36%). Nawet większość bezrobotnych określała swoje warunki materialne jako skromne (56%) lub nawet średnie (25%).

Przeszło połowa badanych o dochodzie miesięcznym poniżej pół miliona złotych na osobę w rodzinie oceniła swoją sytuację jako skromną, a co czwarty nawet jako średnią, co może świadczyć o niezbyt wysokich wymaganiach materialnych społeczeństwa.

Podobnie jak w poprzednich sondażach na temat sytuacji materialnej polskiego społeczeństwa również i w ostatnim badaniu respondentom zadano pytanie dotyczące okresu, w którym ich gospodarstwo domowe mogłoby funkcjonować bez obniżania dotychczasowego standardu, czerpiąc z posiadanych zasobów finansowych. Prawie połowa ankietowanych (43%) stwierdziła, że nie posiada odłożonych pieniędzy; jest to o blisko 10% więcej niż rok temu³. Jedna czwarta badanych zadeklarowała, że posiadane przez nią oszczędności pozwolą na przeżycie nie dłużej niż miesiąc. O dłuższym okresie mówiło 12% ankietowanych.

³ Zob. komunikat CBOS "Polacy o materialnym poziomie swojego życia", lipiec 1992 r.

W porównaniu z danymi sprzed roku zwiększył się odsetek respondentów, którzy przyznają, że nie posiadają oszczędności, zmniejszył zaś tych, którym odłożone kwoty pozwalają na życie na nie zmienionym poziomie pół roku i dłużej. Może to oznaczać, że nastąpił tak znaczny spadek dochodów realnych, że możliwości oszczędzania znacznie zmały. Jednocześnie brak środków finansowych spowodował, że ludzie musieli sięgnąć do odłożonych w bankach zasobów, które się z czasem wyczerpały. Może to być również wynik negatywnych doświadczeń w oszczędzaniu w warunkach inflacji. Ludzie wolą inwestować pieniądze lub lokować je w papierach wartościowych, a nie trzymać na kontach bankowych lub "w skarpetkach". Z analizy porównawczej ocen warunków materialnych gospodarstw domowych respondentów nie wynika, że w ciągu ostatniego roku oceny te drastycznie się pogorszyły. Wprost przeciwnie - od początku 1992 r. maleje odsetek badanych, którzy swoją sytuację materialną oceniają jako złą, powiększa się grupa uznających, że żyją na średnim poziomie - ani dobrze, ani źle, i również wzrasta (choć nieznacznie) grupa zadowolonych, stwierdzających, że żyje im się dobrze. Można zatem sądzić, że ludzie posiadają relatywnie tyle samo co w ubiegłym roku wolnych pieniędzy, a raczej zmieniła się forma ich lokowania.

Tabela 1

w procentach

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego?	Wskazania respondentów według terminów badań:						
	III '92	V '92	VII '92	IX '92	XII '92	II '93	V '93
Są one:							
- zle	51	45	44	45	41	43	37
- ani dobre, ani zle	38	43	43	43	45	44	48
- dobre	11	11	13	12	14	13	14

Jednocześnie wiadomo już, że w pierwszym kwartale 1993 roku nastąpiła wysoka, wyższa niż w ubiegłym roku, dynamika oszczędzania gospodarstw domowych⁴ - relatywnie więcej wpłynęło pieniędzy na konta osobiste w tym roku niż w podobnym okresie roku ubiegłego. Może to oznaczać, że następuje coraz większa dyferencjacja finansowa społeczeństwa: maleje liczba ludzi posiadających oszczędności, ale za to ci, którzy je posiadają, mają odłożone coraz większe kwoty.

Brak oszczędności cechuje zarówno ludzi młodych, w średnim wieku, jak i osoby u schyłku aktywności życiowej. Największy jednak odsetek respondentów, którzy nie posiadają odłożonych pieniędzy (52%) jest wśród badanych w średnim wieku - 45-54 lata.

Dyspozycyjnego kapitału pieniężnego w postaci oszczędności nie mają zarówno rodziny o niskich dochodach, jak i te o przeciętnych oraz wyższych, ale odsetek respondentów deklarujących brak oszczędności jest większy w rodzinach, gdzie miesięczny dochód na osobę nie przekracza 0,5 mln zł niż wśród rodzin o dochodzie powyżej 2 mln zł na osobę (odpowiednio 55% i 30%).

Jak pokazały poprzednie sondaże, a ostatni również to potwierdził, rzadziej niż inni oszczędzają respondenci z podstawowym wykształceniem. Nie posiada oszczędności 47% badanych z tej grupy, podczas gdy wśród osób z wyższym wykształceniem nie ma zgromadzonych pieniędzy 30%. Ludzie wykształceni mają też zwykle zaoszczędzone większe kwoty.

Najczęściej oszczędzają prywatni przedsiębiorcy oraz inteligencja i kadra kierownicza - tylko 27% spośród nich nie posiada odłożonych pieniędzy. Najmniej depozytów mają rolnicy i pracownicy fizyczno-umysłowi - 45% badanych z tych grup zawodowych nie posiada zabezpieczenia finansowego.

Oszczędności są formą lokaty kapitału, ale również zabezpieczeniem na wypadek kłopotów finansowych. Jaki sposób radzenia sobie w sytuacji niedoborów pieniężnych jest najczęściej stosowany w naszym społeczeństwie? Ponieważ pytanie na ten temat było już

⁴ "Paradoks oszczędności" [w:] "Życie Gospodarcze" nr 22 z 30 maja 1993 r.

wcześniej zadawane ankietowanym, uzyskane obecnie wyniki nie tylko obrazują zachowania, jakie są dziś najczęściej preferowane, ale pozwalają na wyciągnięcie pewnych wniosków o charakterze ogólnym.

Tabela 2

w procentach

Sposób postępowania w gospodarstwach domowych respondentów w sytuacji, kiedy dochody są za niskie w stosunku do potrzeb	Pozytywne wskazania respondentów według terminów badań		
	XI '92	II '93	V '93
Ogranicza się wydatki	87	89	74
Rezygnuje się całkowicie z wydatków na niektóre cele	71	73	60
Prosi się o pomoc rodzinę, krewnych	18	25	24
Zaciąga się pożyczkę(i)	38	30	21
Sięga się do oszczędności gotówkowych	19	23	17
Podejmuje się dodatkowe zajęcia zarobkowe	15	18	12
Zwraca się o pomoc do różnych instytucji	12	9	9

W maju pytanie zostało zadane w nieco zmienionej wersji; zapytano konkretnie o strategię przyjętą w ostatnim miesiącu: "Czy w kwietniu Pana(i) rodzina była zmuszona, ze względu na sytuację finansową: ograniczyć wydatki, podjąć dodatkowe zajęcia... itd.", podczas gdy w listopadzie '92 i w lutym '93 pytano ogólnie, jak zachowuje się rodzina respondenta w sytuacji niedoborów finansowych. Kolumn pierwszej i drugiej nie można zatem porównywać z kolumną trzecią, ale można na podstawie każdej z nich zaobserwować pewne ogólne prawidłowości.

Preferowanym sposobem radzenia sobie z niedostatkiem (74% wskazań) jest nadal ograniczanie wydatków. Najczęściej starano się jak najmniej wydawać na żywność i ubranie. W gospodarstwach 60% badanych, by ratować się w trudnej sytuacji finansowej, w ogóle zrezygnowano z pewnych wydatków - przede wszystkim na ubranie, na remont lub wyposażenie domu, mieszkania. Często też zrezygnowano z wydatków na kulturę: z zakupu książek, biletów do teatru itd.

Ograniczanie wydatków albo rezygnacja z pewnych zakupów to jeden sposób radzenia sobie z kłopotami finansowymi - pasywny. Inny - aktywny, to uzyskiwanie dodatkowych funduszy. Najpopularniejszym sposobem uzyskiwania dodatkowych pieniędzy jest nadal

zwracanie się o pomoc do rodziny (24% wskazań) oraz zaciąganie pożyczek (21%). Sięganie do oszczędności nie jest sposobem często stosowanym (wskazywało na niego 17% ankietowanych), bo po pierwsze blisko połowa społeczeństwa ich nie posiada, a po drugie - często traktuje się je jako "ostatnią deskę ratunku", jako zasoby nienaruszalne. Najbardziej, co również potwierdziło ostatnie badanie, ludzie proszą o pomoc różne instytucje i czynią tak nie tylko osoby uznające, że żyją bardzo biednie (27% spośród zgłaszających się do instytucji po pomoc tak oceniło swoje warunki), ale i ci, którzy określają poziom swojego życia jako średni (25% z tej grupy).

Nie obserwuje się wyraźnych preferencji zachowań w sytuacji braków finansowych w zależności od miejsca zamieszkania czy regionu kraju. Zachowania badanych w obliczu kłopotów pieniężnych są natomiast zróżnicowane w zależności od dochodów.

Tabela 3

PREFERENCJE ZACHOWAŃ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH RESPONDENTÓW W SYTUACJI KŁOPOTÓW FINANSOWYCH W ZALEŻNOŚCI OD WYSOKOŚCI DOCHODU NA OSOBĘ				
Dochody na osobę:				
poniżej 0,5 mln zł	0,5 mln zł - 1 mln zł	1 mln zł - 1,5 mln zł	1,5 mln zł - 2 mln zł	powyżej 2 mln zł
1. { Proszenie o pomoc rodzinę Zaciąganie pożyczek } 2. Zwracanie się o pomoc do różnych instytucji 3. { Podejmowanie dodatkowych zajęć zarobkowych Sięganie do oszczędności }	1. Proszenie o pomoc rodzinę 2. Zaciąganie pożyczek 3. Sięganie do oszczędności 4. { Podejmowanie dodatkowych zajęć zarobkowych Zwracanie się o pomoc do różnych instytucji }	1. Proszenie o pomoc rodzinę 2. Zaciąganie pożyczek 3. Sięganie do oszczędności 4. Podejmowanie dodatkowych zajęć zarobkowych 5. Zwracanie się o pomoc do różnych instytucji	1. Sięganie do oszczędności 2. { Proszenie o pomoc rodzinę Zaciąganie pożyczek } 3. Podejmowanie dodatkowych zajęć zarobkowych 4. Zwracanie się o pomoc do różnych instytucji	1. { Sięganie do oszczędności Zaciąganie pożyczek } 2. { Proszenie o pomoc rodzinę Podejmowanie dodatkowych zajęć zarobkowych } 3. Zwracanie się o pomoc do różnych instytucji
W informacjach przedstawionych w tabeli chcemy zwrócić przede wszystkim uwagę na kolejność preferencji badanych, dlatego nie został przedstawiony rozkład procentowy odpowiedzi. Nawias oznacza równorzędność występowania niektórych wskazań.				

Ankietowani, w których rodzinach miesięczny dochód na osobę jest niski, najczęściej w sytuacji braków finansowych zwracają się o pomoc do rodziny, zaciągają pożyczki. Tam, gdzie dochody są wyższe, przede wszystkim sięga się do oszczędności.

W przypadku kłopotów finansowych ludzie częściej ograniczają wydatki, rezygnują z pewnych zakupów czy proszą o pomoc rodzinę, niż podejmują dodatkowe zajęcia zarobkowe (choć pod tym względem obserwuje się pewien wzrost aktywności⁵). Dodatkową działalnością zarobkową podejmowaną w gospodarstwach domowych 12% respondentów najczęściej (46% wskazań) były różnego rodzaju konkretne prace: rozmaite naprawy, chałupnictwo, usługi stolarskie, transportowe, krawiectwo, korepetycje, sprzątanie, stróżowanie, zbieranie surowców wtórnych. Drugim popularnym sposobem dorabiania (26% wskazań) były prace zlecone lub nadgodziny w macierzystym miejscu pracy. Zatrudnienie na drugim etacie wskazywało 13% respondentów dorabiających do podstawowych dochodów.

Tabela 4

w procentach

Dodatkowe zajęcia zarobkowe podejmowane w rodzinach respondentów	Odsetek respondentów wśród deklarujących podejmowanie w ich rodzinach dodatkowych zajęć zarobkowych (N=129)
Różnego rodzaju konkretne prace: naprawy, korepetycje, usługi stolarskie, transportowe, chałupnictwo, krawiectwo, sprzątanie, stróżowanie, zbieranie odpadków	46
Prace zlecone lub nadgodziny w macierzystym zakładzie pracy	26
Dodatkowe zatrudnienie sformalizowane etatowo	13
Podjęcie własnej działalności gospodarczej, handlowej, dystrybucja towarów	10
Różnego rodzaju prace u znajomych	2
Prace w firmach, nie na etacie	1
Wyjazdy za granicę	1

⁵ Zob. komunikat CBOS "Jak Polacy przystosowują się do nowej rzeczywistości ekonomicznej", maj 1993 r.

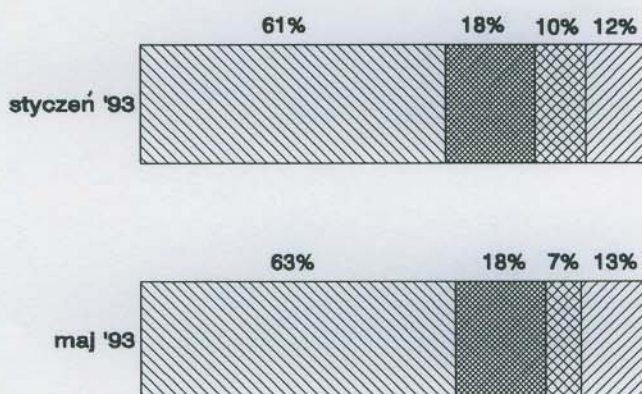
Dodatkowa działalność zarobkowa jest uwarunkowana posiadanymi kwalifikacjami, ale również stanem rynku pracy w danym regionie kraju. Wśród rodzin, w których ktoś z członków podejmował dodatkową pracę zarobkową, największy procent stanowią rodziny z dużych miast (22%), a najmniejszy - ze wsi (10%), co zapewne związane jest z możliwościami podejmowania dodatkowej pracy. Wśród dorabiających do podstawowych dochodów najmniej jest osób pochodzących z regionu południowo-wschodniego (8%), podczas gdy z regionu centralnego, tradycyjnie uważanego za chłonny rynek pracy - dwa razy więcej (16%). Ciekawe, że podobnego zróżnicowania nie zaobserwowano w badaniach sprzed roku⁶. Zadane wówczas pytanie brzmiało wprawdzie inaczej: "Czy w tej chwili ma Pan(i) jakąś pracę zarobkową?", ale nie zmienia to faktu, że rozkład odpowiedzi respondentów z różnych regionów kraju i miejsc zamieszkania był zbliżony. Być może ostatni wynik wskazuje, że rośnie zróżnicowanie regionalne i pogłębiają się różnice w dostępie do pracy między wsią i miastem. Na podejmowanie prac dodatkowych w rodzinach ankietowanych nie ma specjalnego wpływu wysokość dochodów przypadających na osobę. Być może w rodzinach o niskich dochodach taka praca byłaby pożądana, ale jest o nią trudno ze względu na niskie kwalifikacje jej członków, a w rodzinach o wysokim dochodzie, gdzie kwalifikacje często pozwalają na znalezienie dodatkowego zajęcia - nie jest ona konieczna.

Jak już wspomnieliśmy, blisko połowa badanych oceniła sytuację w swoim gospodarstwie domowym jako skromną i zbliżona liczebnie grupa - jako średnią. Są to oceny subiektywne i względne, dlatego, jak zwykle odwołaliśmy się do kilku konkretnych sytuacji życiowych, mogących być wskaźnikiem poziomu sytuacji materialnej respondentów. Zadaliśmy pytanie dotyczące uiszczania opłat za mieszkanie, gaz i elektryczność. Co czwarty badany przyznał, że w ciągu ostatniego roku miał pewne trudności z tymi opłatami: 19% zadeklarowało, że miało je od czasu do czasu, 7% - że często.

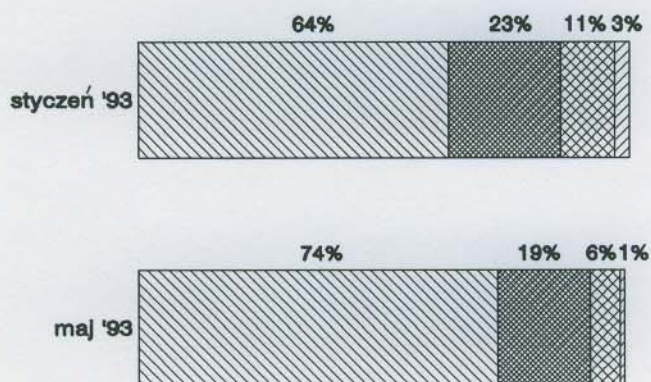
⁶ Zob. "Ekonomiczny wymiar życia codziennego" Raport z badań '92, pod redakcją naukową Leny Kolarskiej-Bobińskiej, Warszawa 1993, s. 102.

RYS. 3. PROCENTOWY ROZKŁAD ODPOWIEDZI NA PYTANIE:
CZY W CIĄGU OSTATNIEGO ROKU MIAL(A) PAN(I)
JAKIEŚ KŁOPOTY W UISZCZANIU OPLAT ZA MIESZKANIE,
GAZ I ELEKTRYCZNOŚĆ, TELEFON? - ZADANE W STYCZNIU
'93 I MAJU '93

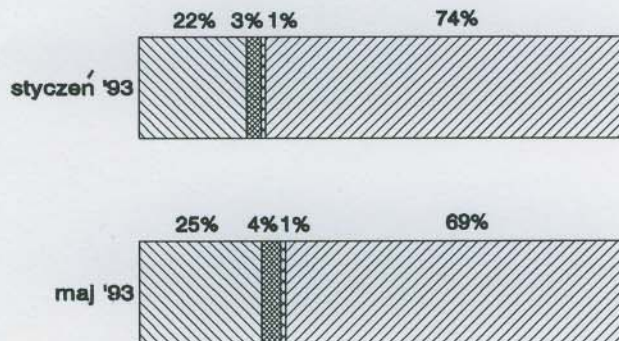
Opłaty za mieszkanie

Opłaty za elektryczność

Opłaty za telefon

▨ nigdy ▩ czasem ▧ często ▤ nie dotyczy

W porównaniu ze styczniem 1993 roku procent respondentów nie mających kłopotów z uiszczeniem należności nieco się zwiększył. Może to świadczyć, że obecnie opłaty za mieszkanie, gaz i elektryczność stanowią mniejszy udział w budżetach domowych niż na początku roku, albo że nieco większe kłopoty w styczniu wiązały się z końcem roku finansowego i koniecznością uregulowania zaległości i rozmaitych zobowiązań, jak również z wydatkami na święta, co zwykle odczuwa się w styczniu.

Jak wynika z badań, większe niż inni kłopoty w uiszczaniu opłat za mieszkanie, gaz i elektryczność mają mieszkańcy dużych miast (powyżej 0,5 mln ludności), co wiąże się zapewne z wyższymi kosztami życia w mieście, w tym z dużymi czynszami.

Nie występują większe różnice w trudnościach z płatnościami za mieszkanie, gaz i elektryczność wśród grup społeczno-zawodowych. Także sytuacja emerytów i rencistów jako grup o potencjalnie najniższym standardzie życia nie odbiega pod tym względem od sytuacji osób czynnych zawodowo.

Z opłatami za telefon respondenci rzadziej zalegają. Po pierwsze dlatego, że telefony mają na ogół ludzie zamożniejsi, po drugie - opłata za telefon jest niejako opłatą priorytetową, ponieważ restrykcje, jakie spotykają w razie niepłacenia, następują dużo szybciej niż w przypadku zwlekania z opłatami za mieszkanie czy gaz.

Innym wskaźnikiem poziomu warunków materialnych gospodarstw domowych jest rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące przewidywanej sytuacji materialnej gospodarstw domowych respondentów po podwyżkach cen.

Tabela 5

w procentach

Jak Pan(i) sądzi, w jakim stopniu ostatnie podwyżki cen odbijają się na sytuacji Pana(i) gospodarstwa domowego?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	II ' 93	V ' 93
W ogóle nie odczuję skutków tych podwyżek	1	1
Odczuję skutki podwyżek w niewielkim stopniu	4	7
Odczuję skutki tych podwyżek, ale dam sobie radę	24	31
Odczuję skutki tych podwyżek, będą one dla mnie dużym obciążeniem finansowym	70	60
Trudno powiedzieć	1	1

Przekonanie, że podwyżki cen w znaczący sposób odbijają się na budżetach domowych, w maju było wyrażane nieco rzadziej niż w lutym '93. Może to świadczyć o lepszej kondycji gospodarstw domowych lub też o tym, że ludzie przyzwyczaili się do ciągłego wzrostu cen i nie wywołują one już takich obaw.

Najczęściej podwyżek boją się ludzie na wsiach, najrzadziej - w dużych miastach, częściej osoby z podstawowym wykształceniem, rzadziej z wyższym.

Występuje też duże zróżnicowanie w ocenie sytuacji gospodarstwa po podwyżkach w zależności od kategorii zawodowej. Najmniej boi się kadra kierownicza i inteligencja oraz prywatni przedsiębiorcy, najbardziej - rolnicy i robotnicy niewykwalifikowani.

★

★

★

Co czwarty badany przyznał, że ma kłopoty z opłatami za mieszkanie, gaz i elektryczność, ale tylko 9% oceniło, że żyje biednie. Nawet renciści, emeryci, bezrobotni czy ludzie z rodzin o dochodach poniżej pół miliona złotych miesięcznie na osobę częściej określali poziom swojego życia jako skromny, niż stwierdzali, że żyją biednie.

Może to świadczyć o mało wygórowanych potrzebach społeczeństwa, ale również o tym, że ludzie przyzwyczaili się do podwyżek i kłopotów związanych z opłatami za podstawowe świadczenia. Z badań nie wynika, że poziom życia obywateli w ostatnich dwóch miesiącach znacznie się pogorszył w porównaniu z ubiegłym rokiem i początkiem obecnego. Świadczą o tym zarówno subiektywne oceny poziomu życia, jak i obiektywne wskaźniki.

A N E K S

Tabela 1. Które z wymienionych określeń najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania pieniędzmi w Pana(i) gospodarstwie domowym? 1 - żyjemy bardzo biednie - nie starcza mi (nam) nawet na podstawowe potrzeby, 2 - żyjemy skromnie - musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować, 3 - żyjemy średnio - starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy, 4 - żyjemy dobrze - starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania, 5 - żyjemy bardzo dobrze - mogę (możemy) pozwolić sobie nawet na pewien luksus

(%)

	1	2	3	4	5	Liczba osób
Ogółem	9	42	45	3	0	1071
Płeć						
Meżczyźni	8	40	47	4	0	475
Kobiety	9	44	44	3	0	597
Wiek						
do 24 lat	5	34	59	2	0	119
25-34	9	31	55	5	0	162
35-44	10	40	47	3	0	251
45-54	7	50	42	0	1	153
55-64	11	50	34	5	0	200
65 lat i więcej	11	45	41	3	0	186
Miejsce zamieszkania						
Wieś	12	46	39	2	0	414
Miasto do 20 tys.	7	36	55	2	0	108
od 21 do 100 tys.	8	43	47	2	0	215
101-500 tys.	5	32	57	6	0	160
501 tys.i więcej mieszk.	6	46	41	6	1	170
Region						
Północny	16	42	40	2	0	114
Zachodni	7	49	42	2	0	119
Środkowozachodni	10	36	50	5	0	150
Środkowy	9	45	44	2	0	209
Wschodni	10	42	43	5	0	119
Południowo-wschodni	6	44	48	2	1	163
Południowo-zachodni	7	40	48	5	0	198
Wykształcenie						
Podstawowe	13	51	35	1	0	391
Zasadnicze zawodowe	8	42	49	1	0	271
Średnie	6	38	52	4	1	323
Wyższe	3	24	56	17	0	84
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	2	17	69	12	0	62
Prac.umysł.niż.szczebla	3	36	57	3	0	93
Pracownicy fiz.- umysł.	3	41	53	3	0	52
Robotnicy wykwalifikowani	6	38	53	3	0	129
Robotnicy niewykwalifik.	3	45	52	0	0	55
Rolnicy	16	34	47	3	0	91
Prywatni przedsiębiorcy	0	16	76	0	8	27
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	11	51	36	3	0	386
Uczniowie i studenci	3	34	59	4	0	33
Bezrobotni	18	56	25	1	0	74
Gospodynie domowe i inni	15	44	36	4	0	67
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys.zł	20	54	26	0	0	100
500 tys. - 999 tys.	15	52	33	1	0	241
1000 tys. - 1499 tys.	8	49	43	1	0	320
1500 tys. - 1999 tys.	6	36	58	0	0	174
2000 tys. i powyżej	1	22	63	13	1	212
Ocena własnych war. mater.						
Złe	21	61	18	0	0	400
Średnie	2	38	59	1	0	516
Dobre	0	9	70	20	1	153
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	4	40	50	6	0	70
Raz w tygodniu	8	44	45	3	0	629
Kilka razy w roku	10	45	42	2	0	263
W ogóle nie uczestniczy	14	29	51	7	0	109
Ocena kier.rozw.syt.w kraju						
Dobry kierunek	5	26	57	11	1	199
Zły kierunek	10	46	43	1	0	731
Trudno powiedzieć	10	47	42	2	0	141

Tabela 2. Jak długo był(a)/liby Pan(i) /Państwo w stanie żyć ze zgromadzonych pieniędzy, oszczędności, nie obniżając dotychczasowego poziomu życia? 1 - nie dłużej niż tydzień, 2 - nie dłużej niż miesiąc, 3 - cztery, pięć miesięcy, 4 - pół roku, 5 - jeszcze dłużej, 6 - trudno powiedzieć, 7 - nie dotyczy, nie mam odłożonych pieniędzy

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	Liczba osób
Ogółem	17	25	6	4	2	3	43	1074
Płeć								
Mężczyźni	16	28	8	3	2	3	40	476
Kobiety	18	21	4	5	2	3	46	598
Wiek								
do 24 lat	16	31	3	4	1	3	41	119
25-34	17	27	5	2	3	4	41	162
35-44	15	27	8	7	3	1	40	251
45-54	13	21	4	3	3	4	52	153
55-64	20	23	7	3	2	2	44	200
65 lat i więcej	21	21	5	4	2	5	43	188
Miejsce zamieszkania								
Wieś	18	22	6	5	1	3	45	415
Miasto do 20 tys.	19	30	5	1	2	4	39	110
od 21 do 100 tys.	17	26	4	5	2	2	44	215
101-500 tys.	22	28	8	4	4	4	30	160
501 tys. i więcej mieszk.	9	23	7	3	4	3	51	170
Region								
Północny	17	15	7	4	4	3	50	114
Zachodni	19	17	7	2	3	1	49	119
Środkowozachodni	13	25	8	2	1	2	49	152
Środkowy	19	29	4	1	2	6	39	209
Wschodni	22	26	4	8	1	2	37	119
Południowo-wschodni	14	23	10	7	4	0	43	163
Południowo-zachodni	17	29	2	5	2	5	39	198
Wykształcenie								
Podstawowe	20	24	4	2	0	4	47	393
Zasadnicze zawodowe	16	26	4	3	1	2	48	271
Średnie	16	26	7	5	5	3	38	324
Wyższe	16	14	16	12	8	2	31	84
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	12	24	21	11	4	0	27	62
Prac. umysł. niż. szczebla	19	29	10	3	1	1	36	93
Pracownicy fiz.- umysł.	19	27	0	5	0	3	46	52
Robotnicy wykwalifikowani	15	34	7	3	1	0	40	129
Robotnicy niewykwalifik.	13	30	6	2	0	10	38	55
Rolnicy	14	23	5	5	1	6	45	91
Prywatni przedsiębiorcy	5	20	3	9	22	14	27	27
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	20	22	5	3	2	2	46	388
Uczniowie i studenci	18	36	0	4	5	2	35	33
Bezrobotni	17	10	5	4	0	4	60	74
Gospodynie domowe i inni	16	21	1	5	4	1	51	67
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 500 tys. zł	26	13	3	3	0	0	55	100
500 tys. - 999 tys.	19	22	3	4	0	1	50	243
1000 tys. - 1499 tys.	16	25	3	2	2	3	48	321
1500 tys. - 1999 tys.	14	34	8	2	1	4	37	174
2000 tys. i powyżej	12	26	13	9	7	4	30	213
Ocena własnych war. mater.								
Złe	22	16	2	2	0	1	58	402
Średnie	14	29	7	4	2	4	40	516
Dobre	12	31	13	11	10	5	18	154
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	21	27	3	9	2	4	34	70
Raz w tygodniu	15	26	7	4	2	2	43	632
Kilka razy w roku	21	21	3	2	2	4	46	263
W ogóle nie uczestniczy	18	22	8	3	3	5	41	109
Ocena kier. rozw. syt. w kraju								
Dobry kierunek	12	30	8	6	7	3	34	199
Zły kierunek	17	24	5	3	2	2	46	733
Trudno powiedzieć	23	18	5	6	0	6	42	141

Tabela 3. Czy w poprzednim miesiącu, tzn. w kwietniu, Pan(i) i Pana(i) gospodarstwo domowe było zmuszone, czy też nie, ze względu na sytuację finansową, starać się jak najmniej wydawać, ograniczać wydatki?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	75	25	1069
Płeć			
Mężczyźni	72	28	473
Kobiety	77	23	596
Wiek			
do 24 lat	75	25	119
25-34	71	29	162
35-44	76	24	250
45-54	76	24	153
55-64	77	23	198
65 lat i więcej	71	29	185
Miejsce zamieszkania			
Wieś	76	24	411
Miasto do 20 tys.	72	28	110
od 21 do 100 tys.	75	25	214
101-500 tys.	71	29	160
501 tys. i więcej mieszk.	74	26	169
Region			
Północny	74	26	113
Zachodni	77	23	119
Środkowozachodni	74	26	151
Środkowy	76	24	209
Wschodni	69	31	117
Południowo-wschodni	79	21	163
Południowo-zachodni	72	28	197
Wykształcenie			
Podstawowe	80	20	390
Zasadnicze zawodowe	76	24	271
Średnie	71	29	321
Wyższe	57	43	84
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	54	46	62
Prac.umysl.niż.szczebla	68	32	92
Pracownicy fiz.- umysl.	80	20	52
Robotnicy wykwalifikowani	75	25	129
Robotnicy niewykwalifik.	75	25	55
Rolnicy	81	19	89
Prywatni przedsiębiorcy	52	48	27
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	75	25	385
Uczniowie i studenci	77	23	33
Bezrobotni	86	14	74
Gospodynie domowe i inni	78	22	67
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 500 tys.zł	91	9	100
500 tys. - 999 tys.	81	19	243
1000 tys. - 1499 tys.	79	21	317
1500 tys. - 1999 tys.	80	20	174
2000 tys. i powyżej	49	51	211
Ocena własnych war. mater.			
Złe	89	11	399
Średnie	75	25	515
Dobre	33	67	152
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	73	27	70
Raz w tygodniu	76	24	626
Kilka razy w roku	76	24	263
W ogóle nie uczestniczy	63	37	109
Ocena kier.rozw.syt.w kraju			
Dobry kierunek	61	39	196
Zły kierunek	78	22	732
Trudno powiedzieć	73	27	141

Tabela 4. Czy w poprzednim miesiącu, tzn. w kwietniu, Pan(i) i Pana(i) gospodarstwo domowe było zmuszone, czy też nie, ze względu na sytuację finansową, podejmować dodatkowe zajęcia zarobkowe?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	12	88	1066
Płeć			
Mężczyźni	15	85	473
Kobiety	10	90	593
Wiek			
do 24 lat	13	87	116
25-34	16	84	161
35-44	16	84	250
45-54	16	84	152
55-64	11	89	198
65 lat i więcej	3	97	186
Miejsce zamieszkania			
Wieś	10	90	411
Miasto do 20 tys.	14	86	109
od 21 do 100 tys.	12	88	214
101-500 tys.	11	89	160
501 tys. i więcej mieszk.	22	78	168
Region			
Północny	14	86	113
Zachodni	16	84	119
Środkowozachodni	11	89	150
Środkowy	16	84	208
Wschodni	12	88	119
Południowo-wschodni	8	92	160
Południowo-zachodni	11	89	197
Wykształcenie			
Podstawowe	8	92	390
Zasadnicze zawodowe	13	87	269
Średnie	17	83	321
Wyższe	17	83	84
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	29	71	62
Prac. umysł. niż. szczebla	17	83	91
Pracownicy fiz. - umysł.	10	90	52
Robotnicy wykwalifikowani	18	82	129
Robotnicy niewykwalifik.	11	89	54
Rolnicy	12	88	91
Prywatni przedsiębiorcy	19	81	26
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	8	92	386
Uczniowie i studenci	7	93	33
Bezrobotni	17	83	74
Gospodynie domowe i inni	8	92	67
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 500 tys. zł	12	88	100
500 tys. - 999 tys.	14	86	241
1000 tys. - 1499 tys.	11	89	316
1500 tys. - 1999 tys.	14	86	174
2000 tys. i powyżej	12	88	211
Ocena własnych war. mater.			
Złe	12	88	399
Średnie	14	86	512
Dobre	11	89	152
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	13	87	69
Raz w tygodniu	10	90	629
Kilka razy w roku	15	85	261
W ogóle nie uczestniczy	20	80	107
Ocena kier. rozw. syt. w kraju			
Dobry kierunek	12	88	197
Zły kierunek	14	86	727
Trudno powiedzieć	7	93	141

Tabela 5. Czy w poprzednim miesiącu, tzn. w kwietniu, Pan(i) i Pana(i) gospodarstwo domowe było zmuszone, czy też nie, ze względu na sytuację finansową, sięgać do oszczędności gotówkowych?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	17	83	1069
Płeć			
Mężczyźni	21	79	472
Kobiety	15	85	597
Wiek			
do 24 lat	14	86	119
25-34	14	86	162
35-44	25	75	251
45-54	16	84	153
55-64	19	81	196
65 lat i więcej	12	88	187
Miejsce zamieszkania			
Wieś	13	87	415
Miasto do 20 tys.	13	87	110
od 21 do 100 tys.	15	85	214
101-500 tys.	25	75	156
501 tys. i więcej mieszk.	28	72	170
Region			
Północny	24	76	114
Zachodni	13	87	119
Środkowozachodni	15	85	149
Środkowy	18	82	209
Wschodni	13	87	119
Południowo-wschodni	19	81	163
Południowo-zachodni	20	80	197
Wykształcenie			
Podstawowe	11	89	390
Zasadnicze zawodowe	21	79	271
Średnie	22	78	322
Wyższe	19	81	84
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	26	74	62
Prac.umysł.niż.szczebla	20	80	93
Pracownicy fiz.- umysł.	21	79	52
Robotnicy wykwalifikowani	19	81	129
Robotnicy niewykwalifik.	17	83	55
Rolnicy	12	88	91
Prywatni przedsiębiorcy	22	78	27
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	14	86	384
Uczniowie i studenci	28	72	33
Bezrobotni	16	84	74
Gospodynie domowe i inni	24	76	67
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 500 tys.zł	11	89	100
500 tys. - 999 tys.	18	82	240
1000 tys. - 1499 tys.	16	84	320
1500 tys. - 1999 tys.	24	76	174
2000 tys. i powyżej	17	83	211
Ocena własnych war. mater.			
Złe	14	86	402
Średnie	18	82	512
Dobre	24	76	153
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	21	79	70
Raz w tygodniu	18	82	631
Kilka razy w roku	15	85	260
W ogóle nie uczestniczy	18	82	108
Ocena kier.rozw.syt.w kraju			
Dobry kierunek	23	77	198
Zły kierunek	16	84	730
Trudno powiedzieć	18	82	141

Tabela 6. Czy w poprzednim miesiącu, tzn. w kwietniu, Pan(i) i Pana(i) gospodarstwo domowe było zmuszone, czy też nie, ze względu na sytuację finansową, zaciągać pożyczkę(i)?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	21	79	1063
Płeć			
Mężczyźni	20	80	471
Kobiety	22	78	592
Wiek			
do 24 lat	22	78	117
25-34	28	72	160
35-44	25	75	251
45-54	32	68	151
55-64	14	86	195
65 lat i więcej	10	90	187
Miejsce zamieszkania			
Wieś	20	80	408
Miasto do 20 tys.	25	75	109
od 21 do 100 tys.	22	78	214
101-500 tys.	27	73	157
501 tys. i więcej mieszk.	15	85	170
Region			
Północny	25	75	114
Zachodni	20	80	119
Środkowozachodni	20	80	148
Środkowy	16	84	209
Wschodni	26	74	117
Południowo-wschodni	18	82	162
Południowo-zachodni	27	73	193
Wykształcenie			
Podstawowe	18	82	386
Zasadnicze zawodowe	28	72	269
Średnie	22	78	322
Wyższe	18	82	84
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	23	77	62
Prac.umysl.niż.szczebła	26	74	93
Pracownicy fiz.- umysl.	41	59	52
Robotnicy wykwalifikowani	24	76	127
Robotnicy niewykwalifik.	32	68	54
Rolnicy	26	74	90
Prywatni przedsiębiorcy	8	92	27
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	13	87	381
Uczniowie i studenci	20	80	33
Bezrobotni	26	74	74
Gospodynie domowe i inni	21	79	67
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 500 tys.zł	33	67	99
500 tys. - 999 tys.	24	76	239
1000 tys. - 1499 tys.	21	79	317
1500 tys. - 1999 tys.	19	81	172
2000 tys. i powyżej	16	84	213
Ocena własnych war. mater.			
Złe	27	73	400
Średnie	19	81	506
Dobre	14	86	154
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	16	84	70
Raz w tygodniu	19	81	626
Kilka razy w roku	28	72	260
W ogóle nie uczestniczy	20	80	106
Ocena kier.rozw.syt.w kraju			
Dobry kierunek	21	79	197
Zły kierunek	21	79	725
Trudno powiedzieć	24	76	141

Tabela 7. Czy w poprzednim miesiącu, tzn. w kwietniu, Pan(i) i Pana(i) gospodarstwo domowe było zmuszone, czy też nie, ze względu na sytuację finansową, zwracać się o pomoc do różnych instytucji?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	9	91	1063
Płeć			
Mężczyźni	8	92	471
Kobiety	10	90	593
Wiek			
do 24 lat	10	90	117
25-34	11	89	161
35-44	10	90	250
45-54	6	94	151
55-64	8	92	195
65 lat i więcej	7	93	187
Miejsce zamieszkania			
Wieś	9	91	409
Miasto do 20 tys.	11	89	109
od 21 do 100 tys.	8	92	214
101-500 tys.	10	90	158
501 tys. i więcej mieszk.	5	95	170
Region			
Północny	17	83	114
Zachodni	7	93	119
Środkowo-zachodni	7	93	148
Środkowy	10	90	209
Wschodni	4	96	117
Południowo-wschodni	6	94	162
Południowo-zachodni	9	91	193
Wykształcenie			
Podstawowe	10	90	386
Zasadnicze zawodowe	13	87	269
Średnie	5	95	322
Wyższe	1	99	84
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	4	96	62
Prac. umysł. niż. szczebla	2	98	93
Pracownicy fiz. - umysł.	9	91	52
Robotnicy wykwalifikowani	10	90	127
Robotnicy niewykwalifik.	11	89	53
Rolnicy	6	94	91
Prywatni przedsiębiorcy	0	100	27
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	7	93	382
Uczniowie i studenci	5	95	33
Bezrobotni	26	74	74
Gospodynie domowe i inni	13	87	67
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 500 tys. zł	20	80	100
500 tys. - 999 tys.	15	85	239
1000 tys. - 1499 tys.	7	93	317
1500 tys. - 1999 tys.	2	98	172
2000 tys. i powyżej	2	98	213
Ocena własnych war. mater.			
Złe	15	85	399
Średnie	6	94	507
Dobre	1	99	154
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	6	94	70
Raz w tygodniu	7	93	627
Kilka razy w roku	11	89	260
W ogóle nie uczestniczy	12	88	106
Ocena kier. rozw. syst. w kraju			
Dobry kierunek	12	88	198
Zły kierunek	8	92	725
Trudno powiedzieć	8	92	141

Tabela 8. Czy w poprzednim miesiącu, tzn. w kwietniu, Pan(i) i Pana(i) gospodarstwo domowe było zmuszone, czy też nie, ze względu na sytuację finansową, prosić o pomoc rodzinę, krewnych?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	24	76	1064
Płeć			
Mężczyźni	24	76	471
Kobiety	25	75	593
Wiek			
do 24 lat	35	65	119
25-34	36	64	161
35-44	26	74	251
45-54	19	81	150
55-64	15	85	195
65 lat i więcej	20	80	186
Miejsce zamieszkania			
Wieś	24	76	409
Miasto do 20 tys.	14	86	109
od 21 do 100 tys.	25	75	214
101-500 tys.	23	77	158
501 tys. i więcej mieszk.	31	69	170
Region			
Północny	23	77	113
Zachodni	19	81	119
Środkowozachodni	21	79	148
Środkowy	25	75	209
Wschodni	29	71	117
Południowo-wschodni	18	82	163
Południowo-zachodni	33	67	194
Wykształcenie			
Podstawowe	21	79	385
Zasadnicze zawodowe	30	70	271
Średnie	23	77	322
Wyższe	24	76	84
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	25	75	62
Prac.umysł.niż.szczebła	20	80	93
Pracownicy fiz.- umysł.	32	68	52
Robotnicy wykwalifikowani	33	67	127
Robotnicy niewykwalifik.	27	73	55
Rolnicy	19	81	91
Prywatni przedsiębiorcy	8	92	27
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	19	81	381
Uczniowie i studenci	29	71	33
Bezrobotni	29	71	74
Gospodynie domowe i inni	39	61	66
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 500 tys.zł	34	66	100
500 tys. - 999 tys.	33	67	239
1000 tys. - 1499 tys.	26	74	317
1500 tys. - 1999 tys.	18	82	172
2000 tys. i powyżej	13	87	213
Ocena własnych war. mater.			
Złe	34	66	399
Średnie	21	79	509
Dobre	10	90	154
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	15	85	70
Raz w tygodniu	23	77	626
Kilka razy w roku	29	71	260
W ogóle nie uczestniczy	29	71	107
Ocena kier.rozw.syt.w kraju			
Dobry kierunek	22	78	198
Zły kierunek	25	75	725
Trudno powiedzieć	22	78	141

Tabela 9. Czy w poprzednim miesiącu, tzn. w kwietniu, Pan(i) i Pana(i) gospodarstwo domowe było zmuszone, czy też nie, ze względu na sytuację finansową, zrezygnować całkowicie z wydatków na niektóre cele? (%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	60	40	1069
Płeć			
Mężczyźni	61	39	475
Kobiety	59	41	595
Wiek			
do 24 lat	63	37	117
25-34	60	40	162
35-44	64	36	249
45-54	65	35	152
55-64	59	41	200
65 lat i więcej	50	50	188
Miejsce zamieszkania			
Wieś	61	39	413
Miasto do 20 tys.	46	54	109
od 21 do 100 tys.	62	38	215
101-500 tys.	58	42	158
501 tys. i więcej mieszk.	66	34	170
Region			
Północny	63	37	113
Zachodni	56	44	119
Środkowozachodni	54	46	151
Środkowy	65	35	209
Wschodni	50	50	119
Południowo-wschodni	60	40	162
Południowo-zachodni	66	34	196
Wykształcenie			
Podstawowe	61	39	392
Zasadnicze zawodowe	64	36	269
Średnie	59	41	323
Wyższe	48	52	84
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	53	47	62
Prac.umysł.niż.szczebła	55	45	92
Pracownicy fiz.- umysł.	76	24	52
Robotnicy wykwalifikowani	60	40	128
Robotnicy niewykwalifik.	60	40	54
Rolnicy	62	38	91
Prywatni przedsiębiorcy	36	64	27
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	57	43	388
Uczniowie i studenci	62	38	33
Bezrobotni	79	21	74
Gospodynie domowe i inni	68	32	67
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 500 tys.zł	82	18	100
500 tys. - 999 tys.	68	32	240
1000 tys. - 1499 tys.	60	40	320
1500 tys. - 1999 tys.	62	38	174
2000 tys. i powyżej	40	60	213
Ocena własnych war. mater.			
Złe	75	25	400
Średnie	57	43	512
Dobre	30	70	154
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	51	49	70
Raz w tygodniu	58	42	628
Kilka razy w roku	71	29	263
W ogóle nie uczestniczy	55	45	107
Ocena kier.rozw.syt.w kraju			
Dobry kierunek	51	49	199
Zły kierunek	63	37	729
Trudno powiedzieć	60	40	141

Tabela 10. Czy w ciągu ostatniego roku miał(a) Pan(i) jakieś trudności w uiszczeniu opłat za mieszkanie, dom? (%)

	Nigdy	Czasem	Często	Liczba osób
Ogółem	72	20	7	939
Płeć				
Mężczyźni	75	18	7	414
Kobiety	70	22	8	524
Wiek				
do 24 lat	61	28	11	101
25-34	75	18	8	140
35-44	72	20	9	226
45-54	74	21	5	132
55-64	74	19	7	179
65 lat i więcej	74	20	6	160
Miejsce zamieszkania				
Wieś	78	16	6	305
Miasto do 20 tys.	84	12	4	108
od 21 do 100 tys.	69	24	7	199
101-500 tys.	75	19	6	156
501 tys. i więcej mieszk.	55	32	13	168
Region				
Północny	74	23	4	99
Zachodni	76	15	9	105
Środkowozachodni	77	16	7	135
Środkowy	63	25	12	195
Wschodni	80	16	4	102
Południowo-wschodni	69	28	3	126
Południowo-zachodni	72	18	9	176
Wykształcenie				
Podstawowe	73	19	8	319
Zasadnicze zawodowe	71	21	8	241
Średnie	70	22	8	300
Wyższe	78	18	4	78
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	75	21	4	60
Prac. umysł. niż. szczebla	74	21	5	90
Pracownicy fiz.- umysł.	63	33	4	51
Robotnicy wykwalifikowani	80	15	5	121
Robotnicy niewykwalifik.	75	18	7	49
Rolnicy	89	9	2	52
Prywatni przedsiębiorcy	80	15	4	25
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	72	20	7	342
Uczniowie i studenci	77	20	3	28
Bezrobotni	54	25	21	66
Gospodynie domowe i inni	53	31	17	53
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł	60	25	15	72
500 tys. - 999 tys.	61	29	9	196
1000 tys. - 1499 tys.	70	20	10	288
1500 tys. - 1999 tys.	76	21	3	160
2000 tys. i powyżej	86	11	3	203
Ocena własnych war. mater.				
Złe	54	31	16	345
Średnie	80	17	3	445
Dobre	92	8	0	145
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	79	14	6	69
Raz w tygodniu	75	20	5	524
Kilka razy w roku	67	23	10	249
W ogóle nie uczestniczy	64	18	18	97
Ocena kier. rozw. syt. w kraju				
Dobry kierunek	75	19	7	182
Zły kierunek	72	21	7	626
Trudno powiedzieć	69	21	11	130

Tabela 11. Czy w ciągu ostatniego roku miał(a) Pan(i) jakieś trudności w uiszczeniu opłat za gaz, elektryczność?

(%)

	Nigdy	Czasem	Często	Liczba osób
Ogółem	75	19	6	1059
Płeć				
Mężczyźni	77	18	5	471
Kobiety	74	20	6	588
Wiek				
do 24 lat	72	22	6	113
25-34	76	15	9	161
35-44	75	20	5	249
45-54	79	17	4	151
55-64	74	21	5	199
65 lat i więcej	77	19	4	183
Miejsce zamieszkania				
Wieś	77	19	4	405
Miasto do 20 tys.	87	9	4	107
od 21 do 100 tys.	72	24	4	213
101-500 tys.	78	16	6	160
501 tys. i więcej mieszk.	66	22	12	169
Region				
Północny	80	17	3	113
Zachodni	79	13	8	114
Środkowozachodni	84	11	5	150
Środkowy	70	20	10	209
Wschodni	85	14	2	118
Południowo-wschodni	68	29	3	161
Południowo-zachodni	70	24	6	193
Wykształcenie				
Podstawowe	74	22	4	382
Zasadnicze zawodowe	73	21	6	269
Średnie	77	16	7	322
Wyższe	83	15	2	84
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	83	13	4	62
Prac.umysł.niż.szczebla	84	11	5	92
Pracownicy fiz.- umysł.	87	13	0	52
Robotnicy wykwalifikowani	78	16	6	128
Robotnicy niewykwalifik.	75	21	4	55
Rolnicy	74	24	2	88
Prywatni przedsiębiorcy	79	17	4	27
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	75	20	5	384
Uczniowie i studenci	87	13	0	30
Bezrobotni	60	24	16	74
Gospodynie domowe i inni	59	31	11	65
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	68	26	6	96
500 tys. - 999 tys.	67	24	9	239
1000 tys. - 1499 tys.	72	23	6	318
1500 tys. - 1999 tys.	79	18	3	173
2000 tys. i powyżej	91	7	2	210
Ocena własnych war. mater.				
Złe	60	27	12	395
Średnie	82	17	2	507
Dobre	94	6	0	154
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	81	17	2	70
Raz w tygodniu	75	21	4	620
Kilka razy w roku	76	16	9	263
W ogóle nie uczestniczy	72	16	12	106
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	81	13	6	197
Zły kierunek	75	21	5	723
Trudno powiedzieć	71	19	10	139

Tabela 12. Czy w ciągu ostatniego roku miał(a) Pan(i) jakieś trudności w uiszczeniu opłat za telefon?

(%)

	Nigdy	Czasem	Często	Liczba osób
Ogółem	84	14	2	323
Płeć				
Mężczyźni	87	9	3	131
Kobiety	81	18	1	191
Wiek				
do 24 lat	71	29	0	39
25-34	81	12	6	37
35-44	85	11	4	80
45-54	88	12	0	51
55-64	80	18	1	64
65 lat i więcej	92	7	1	53
Miejsce zamieszkania				
Wieś	85	10	5	66
Miasto do 20 tys.	87	13	0	38
od 21 do 100 tys.	87	12	1	78
101-500 tys.	81	18	1	65
501 tys. i więcej mieszk.	80	17	3	75
Region				
Północny	85	12	2	39
Zachodni	84	16	0	34
Środkowozachodni	86	14	0	47
Środkowy	73	23	5	84
Wschodni	93	7	0	41
Południowo-wschodni	87	11	1	45
Południowo-zachodni	89	8	3	33
Wykształcenie				
Podstawowe	88	11	1	66
Zasadnicze zawodowe	80	16	3	51
Średnie	82	16	2	151
Wyższe	86	12	1	54
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	81	15	3	42
Prac. umysł. niż. szczebla	91	9	0	43
Pracownicy fiz. - umysł.	91	9	0	14
Robotnicy wykwalifikowani	93	7	0	25
Robotnicy niewykwalifik.	86	0	14	6
Rolnicy	62	38	0	13
Prywatni przedsiębiorcy	83	10	7	15
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	86	13	1	113
Uczniowie i studenci	76	24	0	10
Bezrobotni	73	19	8	23
Gospodynie domowe i inni	74	26	0	20
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł	59	21	21	7
500 tys. - 999 tys.	74	22	5	49
1000 tys. - 1499 tys.	84	16	0	78
1500 tys. - 1999 tys.	86	14	1	69
2000 tys. i powyżej	92	7	1	113
Ocena własnych war. mater.				
Złe	64	31	5	83
Średnie	88	10	1	170
Dobre	95	5	0	68
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	93	7	0	20
Raz w tygodniu	86	11	2	182
Kilka razy w roku	81	16	2	84
W ogóle nie uczestniczy	70	28	2	36
Ocena kier. rozw. syt. w kraju				
Dobry kierunek	89	9	1	75
Zły kierunek	84	14	2	199
Trudno powiedzieć	73	24	3	49

Tabela 13. Jak Pan(i) sądzi, w jakim stopniu ostatnie podwyżki cen odbiją się na sytuacji Pana(i) gospodarstwa domowego? 1 - w ogóle nie odczuję skutków tych podwyżek, 2 - odczuję skutki tych podwyżek w niewielkim stopniu, 3 - odczuję skutki tych podwyżek, ale dam sobie radę, 4 - odczuję skutki tych podwyżek, będą one dla mnie dużym obciążeniem finansowym?

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	7	31	60	2	1071
Płeć						
Mężczyźni	0	8	35	55	1	475
Kobiety	1	6	28	64	2	597
Wiek						
do 24 lat	0	10	31	56	4	119
25-34	1	9	31	57	2	162
35-44	1	6	33	61	0	251
45-54	1	4	29	64	1	153
55-64	0	7	27	66	0	200
65 lat i więcej	0	5	33	57	4	186
Miejsce zamieszkania						
Wieś	0	5	28	64	2	414
Miasto do 20 tys.	1	6	29	61	4	109
od 21 do 100 tys.	0	7	31	61	1	215
101-500 tys.	1	7	37	54	1	160
501 tys. i więcej mieszk.	1	10	32	57	0	169
Region						
Północny	0	5	30	63	3	114
Zachodni	0	3	30	66	1	118
Środkowozachodni	2	6	32	60	0	151
Środkowy	0	8	27	63	2	208
Wschodni	1	8	27	62	2	119
Południowo-wschodni	0	7	32	59	2	163
Południowo-zachodni	1	8	36	53	3	198
Wykształcenie						
Podstawowe	0	4	27	67	2	391
Zasadnicze zawodowe	0	6	28	65	1	271
Średnie	0	8	33	57	2	323
Wyższe	3	16	49	32	0	84
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	3	12	45	40	0	62
Prac.umysł.niż.szczebła	0	13	32	53	2	93
Pracownicy fiz.- umysł.	1	3	39	58	0	52
Robotnicy wykwalifikowani	1	8	35	55	0	128
Robotnicy niewykwalifik.	0	3	28	66	4	55
Rolnicy	0	3	32	63	2	91
Prywatni przedsiębiorcy	3	14	51	32	0	27
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	0	6	29	63	2	386
Uczniowie i studenci	0	10	36	51	3	33
Bezrobotni	0	3	14	80	2	74
Gospodynie domowe i inni	1	4	20	73	1	67
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys.zł	0	3	16	79	2	100
500 tys. - 999 tys.	0	2	20	77	1	243
1000 tys. - 1499 tys.	0	5	25	68	2	320
1500 tys. - 1999 tys.	0	9	38	52	1	174
2000 tys. i powyżej	3	16	51	29	2	211
Ocena własnych war. mater.						
Złe	0	2	13	85	1	401
Średnie	0	6	36	55	3	515
Dobre	4	21	60	14	1	152
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	2	9	31	56	3	70
Raz w tygodniu	0	6	31	61	1	630
Kilka razy w roku	1	6	27	64	2	262
W ogóle nie uczestniczy	1	10	35	50	4	109
Ocena kier.rozw.syt.w kraju						
Dobry kierunek	2	15	38	44	1	198
Zły kierunek	0	5	29	65	1	732
Trudno powiedzieć	0	5	28	62	6	141